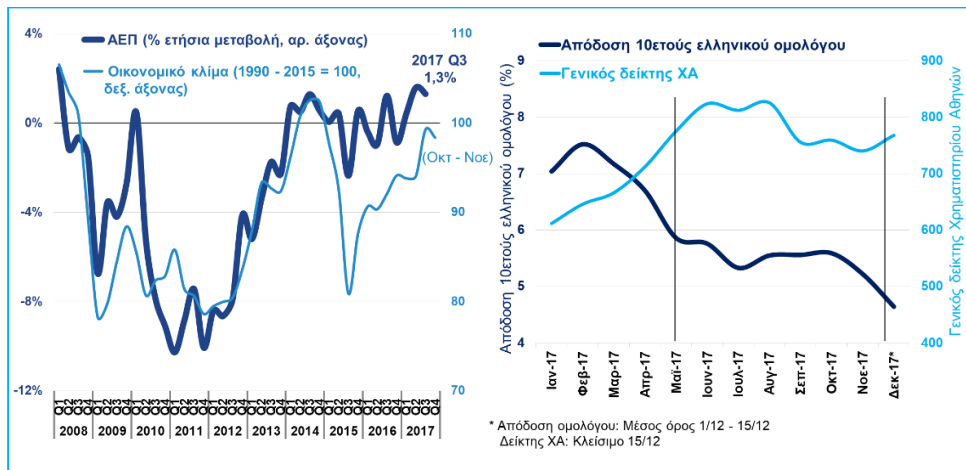


ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

| | |
|--------------------------------|---|
| Βασικοί δείκτες | 5 |
| Οικονομικό κλίμα | 6 |
| Απασχόληση, τιμές, αμοιβές | 7 |
| Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες | 8 |
| Εξαγωγές, τουρισμός | 9 |

ΑΕΠ, Οικονομικό κλίμα, απόδοση ελληνικών ομολόγων και δείκτης Χρηματιστηρίου Αθηνών

(ΕΛΣΤΑΤ, Q3 2017, IOBE, Νοε. 2017, EKT, Νοε. 2017, Bloomberg, 15/12/2017)



Ανάκαμψη επιτέλους! Τώρα αρχίζουν τα δύσκολα...

Η ελληνική οικονομία έχει εισέλθει σε τροχιά ανάκαμψης, υποστηριζόμενη και από τον ευνοϊκό εξωτερικό οικονομικό περιβάλλον. Η καταρχήν συμφωνία στις 4/12/2017 για την 3η αξιολόγηση αναμένεται να συμβάλει στην περαιτέρω βελτίωση του οικονομικού κλίματος και την ενίσχυση του ρυθμού ανάπτυξης κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2017, καθώς και το 2018 συνολικά. Παρόλα αυτά, η εικόνα των επενδύσεων εξακολουθεί να προβληματίζει και η ιδιωτική κατανάλωση ανακάμπτει με σχετικά αργούς ρυθμούς, καθώς το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών δέχεται πιέσεις από την υπερφορολόγηση. Η παρατηρούμενη μεγάλη αύξηση των εισαγωγών, επίσης, αποτυπώνει την δυσκολία μετασχηματισμού της χώρας προς μία οικονομία που στηρίζεται, από την πλευρά της προσφοράς, στη μεγαλύτερη συμμετοχή της ελληνικής βιομηχανίας. Με βάση αυτές τις διαπιστώσεις, η εκπλήρωση των προσδοκιών για μια βιώσιμη ανάκαμψη της οικονομίας μεσοπρόθεσμα απαιτεί η έξοδος από το 3ο Μνημόνιο τον Αύγουστο του 2018 να γίνει ομαλά και να μην δημιουργήσει ασυνέχειες στην εφαρμοζόμενη οικονομική πολιτική. Σε διαφορετική περίπτωση, η αντίδραση των αγορών θα είναι ταχεία και η άνοδος των επιτοκίων θα αναστρέψει γρήγορα το καλό κλίμα που διαμορφώνεται. Ήδη, με την βοήθεια και της επιτυχούς ανταλλαγής τον Νοέμβριο του 2017 ομολόγων που είχαν εκδοθεί κατά το PSI με νέα υψηλότερης ρευστότητας, τα επιτόκια των 10ετών ελληνικών ομολόγων υποχωρούν (3,99% την 15/12/2017), ωθώντας το περιθώριο με τα πορτογαλικά ομόλογα σε 219 μ.β. έναντι 335 μ.β. στο τέλος του 2016. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, οι τιμές στο Χρηματιστήριο και την αγορά ομολόγων, ιδίως από την 2^η αξιολόγηση και μετά και μέχρι πρόσφατα, είχαν παραμείνει καθηλωμένες σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, αποτυπώνοντας τις αβεβαιότητες που εξακολουθούν να υφίστανται ως προς την κατεύθυνση της οικονομικής πολιτικής μετά την αξιολόγηση του 3^{ου} Μνημονίου. Χωρίς απρόβλεπτες δυσμενείς εκπλήξεις οι πρόσφατες τάσεις βελτίωσης αναμένεται να συνεχιστούν και στο νέο έτος.

Πάντως, ο ρυθμός ανάπτυξης το 3^ο τρίμηνο του 2017 (+1,3%) ήταν χαμηλότερος από τον αναμενόμενο, ενώ παράλληλα η ΕΛΣΤΑΤ προχώρησε σε σημαντικές αναθεωρήσεις των στοιχείων των προηγούμενων τριμήνων, σύμφωνα με τις οποίες ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ κατά το 2^ο τρίμηνο του 2017 διπλασιάστηκε από +0,8% κατά την προηγούμενη εκτίμηση σε +1,6%. Η αναθεώρηση των στοιχείων του 2^{ου} τριμήνου του 2017, αφορά κυρίως στη μεταβολή των αποθεμάτων (-€469 εκατ. σε τρέχουσες τιμές το 2^ο τρίμηνο του 2017 αντί -€787 εκατ. πριν την αναθεώρηση), καθώς και στις επενδύσεις σε μεταφορικό εξοπλισμό, ιδίως μετά την εφαρμογή της εποχικής διόρθωσης (+10,2% σε σταθερές τιμές με εποχική διόρθωση το 2^ο τρίμηνο του 2017 αντί -5,5% πριν την αναθεώρηση). Έτσι, οι συνολικές επενδύσεις κατά την πρώτη εκτίμηση της ΕΛΣΤΑΤ παρουσίασαν μείωση σε ετήσια βάση κατά -17,1% (-4,6% οι επενδύσεις σε πάγια), ενώ σύμφωνα με τα νέα στοιχεία η μείωση το 2^ο τρίμηνο περιορίστηκε σε -0,5% (+1% οι επενδύσεις σε πάγια).

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μιχάλης Μασουράκης
 Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
 T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος
 Senior Advisor

E: mmitsopoulos@sev.org.gr
 T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
 Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr
 T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ:





Η εικόνα των επενδύσεων εξακολουθεί να προβληματίζει και η ιδιωτική κατανάλωση ανακάμπτει με σχετικά αργούς ρυθμούς, καθώς το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών δέχεται πιέσεις από την υπερφορολόγηση. Η παρατηρούμενη μεγάλη αύξηση των εισαγωγών, επίσης, αποτυπώνει την δυσκολία μετασχηματισμού της χώρας προς μία οικονομία που στηρίζεται, από την πλευρά της προσφοράς, στη μεγαλύτερη συμμετοχή της ελληνικής βιομηχανίας.

Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017 το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά +1,1%, στηριζόμενο κυρίως στις εξαγωγές αγαθών (μεταποίηση) και υπηρεσιών (τουρισμός), +5% και +11% αντίστοιχα, την αύξηση των επενδύσεων σε εισαγόμενα μεταφορικά μέσα κατά +63,4% και την ενίσχυση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά +0,6%. Αντίθετα, οι επενδύσεις στις υπόλοιπες κατηγορίες παγίων (κατοικίες -7,8%, λοιπές κατασκευές -10,6% και μηχανολογικός εξοπλισμός -0,4%), η δημόσια κατανάλωση (-2,6%) και οι εισαγωγές (+8,5%) άσκησαν αρνητική επίδραση στο ΑΕΠ.

Με βάση τα νέα στοιχεία για το ΑΕΠ, η πρόβλεψη για ανάπτυξη +1,6% στο σύνολο του έτους προϋποθέτει ρυθμό ανάπτυξης +3,1% το 4^ο τρίμηνο. Ωστόσο, τα στοιχεία του 3^{ου} τριμήνου είναι πολύ πιθανό να αναθεωρηθούν προς τα πάνω, ιδίως όσον αφορά στην ιδιωτική κατανάλωση. Η ιδιωτική κατανάλωση παρέμεινε στάσιμη (+0%) το 3^ο τρίμηνο του 2017 (έναντι αυξήσεων +1% το 2^ο τρίμηνο και +0,9% το 1^ο τρίμηνο του 2017). Η εξέλιξη αυτή δεν είναι συμβατή με την αύξηση των εισπράξεων από τον τουρισμό (+10,3% σε τρέχουσες τιμές το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017).

Σε κάθε περίπτωση, δεδομένης της σταθεροποίησης του οικονομικού κλίματος και της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, της ανοδικής πορείας των εξαγωγών και της βιομηχανικής παραγωγής και της σταδιακής μείωσης της ανεργίας, ο ρυθμός ανάπτυξης το 4^ο τρίμηνο του έτους αναμένεται να ωθήσει την ανάπτυξη για όλο το 2017 σε ρυθμό υψηλότερο από το +1,1% του ενιαμηνίου 2017, δεδομένης και της πτώσης του ΑΕΠ κατά -0,9% το 4^ο τρίμηνο του 2016.

Πιο αναλυτικά:

- Ο δείκτης οικονομικού κλίματος παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος τον Νοέμβριο του 2017 (στις 98,4 μονάδες από 98,3 τον προηγούμενο μήνα και 92,9 τον Νοέμβριο του 2016), με τις προσδοκίες στη βιομηχανία και το λιανικό εμπόριο να καταγράφουν οριακή βελτίωση, ενώ στις κατασκευές σημειώθηκε ελαφρά επιδείνωση.
- Οριακή βελτίωση εμφάνισε επίσης η καταναλωτική εμπιστοσύνη (στις -53,8 μονάδες από -54 τον Οκτώβριο του 2017 και -66,9 τον Νοέμβριο του 2016), κυρίως λόγω σχετικά πιο αισιόδοξων προβλέψεων των νοικοκυριών για την εξέλιξη της ανεργίας.
- Η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών αυξήθηκε για 4ο συνεχόμενο μήνα τον Οκτώβριο του 2017 (+0,9% και +3% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017), ενώ παράλληλα ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση παρέμεινε τον Νοέμβριο του 2017 για πέμπτο συνεχόμενο μήνα σε επίπεδο πάνω από των 50 μονάδων (όριο μηδενικής μεταβολής), ως αποτέλεσμα της αύξησης των νέων παραγγελιών, τόσο από το εσωτερικό όσο και από τις αγορές του εξωτερικού, η οποία οδήγησε σε αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης.
- Οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία παρουσίασαν άνοδο +12,1% τον Οκτώβριο του 2017 και +7% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017, με οδηγό τα βιομηχανικά προϊόντα (+10,4% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017), ενώ αντίθετα οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων υποχωρούν (-2,2%), κυρίως λόγω της πτώσης των εξαγωγών λαδιού (-26,4%). Σε σταθερές τιμές, οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία παρουσίασαν άνοδο +9,0% τον Οκτώβριο του 2017 και +3,6% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017.
- Οι ταξιδιωτικές εισπράξεις (+10,3% το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017) συνέβαλαν καθοριστικά στη βελτίωση του ισοζυγίου πληρωμών (πλεόνασμα €1,7 δισ. το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017 έναντι €1,3 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2016), ενώ η καλή πορεία του τουρισμού επιβεβαιώνεται και από την άνοδο του κύκλου εργασιών το 3ο τρίμηνο του 2017 (+13,9%).
- Στον τομέα των μεταφορών παρουσιάζεται μικτή εικόνα, με τον κύκλο εργασιών στις θαλάσσιες μεταφορές να εξακολουθεί να καταγράφει απώλειες το 3^ο τρίμηνο του 2017 (-10,2%) και να ενισχύεται σημαντικά στις αεροπορικές και χερσαίες μεταφορές (+6,8% και +12,9% αντίστοιχα). Πάντως, η σταδιακή αποκατάσταση των εισπράξεων από μεταφορές (+17,1% το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017), σε συνδυασμό με την αύξηση της δύναμης του εμπορικού στόλου (+1,1% τον Σεπ. 2017 σε ετήσια βάση), δείχνουν ότι οι αναταράξεις που δημιούργησαν τα capital controls στη ναυτιλία εξομαλύνονται σταδιακά.



Με βάση τα νέα στοιχεία για το ΑΕΠ, η πρόβλεψη για ανάπτυξη +1,6% στο σύνολο του έτους προϋποθέτει ρυθμό ανάπτυξης +3,1% το 4ο τρίμηνο. Ωστόσο, τα στοιχεία του 3ου τριμήνου είναι πολύ πιθανό να αναθεωρηθούν προς τα πάνω, ιδίως όσον αφορά στην ιδιωτική κατανάλωση.

- Το ποσοστό ανεργίας υποχωρεί σταθερά (20,5% τον Σεπτέμβριο του 2017), ενώ ο ρυθμός μείωσης παρουσιάζει επιτάχυνση από την αρχή του 2017, με τις καθαρές προσλήψεις να ανέρχονται σε 128,2 χιλ. το διάστημα Ιαν – Νοε 2017 (έναντι 125,1 χιλ. το αντίστοιχο διάστημα το 2016), γεγονός το οποίο μπορεί να αποδοθεί στην άνοδο του τουρισμού και στις ενεργές πολιτικές απασχόλησης που εφαρμόζονται από τον ΟΑΕΔ. Παράλληλα, τον Οκτώβριο του 2017 ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων, αν και αυξημένος σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα λόγω λήξης της τουριστικής περιόδου, διαμορφώθηκε σε επίπεδο χαμηλότερο από εκείνο του Οκτωβρίου του 2016 (-40,5 χιλ.).
- Οι καταθέσεις των νοικοκυριών σημείωσαν άνοδο για πέμπτο συνεχόμενο μήνα τον Οκτώβριο του 2017 (+€585 εκατ. μηνιαία ροή), ενώ αυτές των επιχειρήσεων, αν και παρουσίασαν αρνητική ροή τον Οκτώβριο (-€85 εκατ.), εμφανίζουν ανοδική πορεία από τον Ιούλιο του 2015, γεγονός το οποίο μπορεί να αποδοθεί αφενός στην αυξανόμενη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών και αφετέρου στην άνοδο του τουρισμού και της οικονομικής δραστηριότητας γενικότερα.
- Η απομόχλευση δανείων προς επιχειρήσεις έχει περιοριστεί σημαντικά σε σύγκριση με τις αρχές του 2014 (0% τον Οκτώβριο του 2017). Παράλληλα, η πρόσβαση των μεσαίων και μικρών επιχειρήσεων (ΜμΕ) παρουσίασε βελτίωση κατά την περίοδο Απρ – Σεπ 2017, με το κενό χρηματοδότησης να συρρικνώνεται, λόγω της εξομάλυνσης των περιορισμών στην προσφορά ρευστότητας αλλά και της υποχώρησης της ζήτησης. Ωστόσο, παρά την τάση βελτίωσης, η Ελλάδα παραμένει η μόνη χώρα στην Ευρωζώνη στην οποία η πρόσβαση σε χρηματοδότηση για τις ΜμΕ εξακολουθεί να αξιολογείται ως προβληματική, με βάση την δμηνιαία [έρευνα](#) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση.

Από την άλλη πλευρά:

- Παρά τη δυναμική των εξαγωγών, το εμπορικό έλλειμμα εξακολουθεί να αυξάνεται (-€18,3 δισ. κατά το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017 από -€15,5 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2016) καθώς οι εισαγωγές αυξάνονται ταυτόχρονα με μεγαλύτερο ρυθμό. Πάντως, ένα σημαντικό μέρος της διόγκωσης του εμπορικού ελλείμματος οφείλεται στην αύξηση των εισαγωγών πλοίων (€2,8 δισ. το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017, έναντι €1,9 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2016), καθώς και στη διευρυνση του ελλείμματος στο ισοζύγιο καυσίμων (€3 δισ. το διάστημα Ιαν - Οκτ 2017 από €1,9 δισ. το διάστημα Ιαν – Οκτ 2016). Ειδικότερα, οι εισαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία αυξήθηκαν κατά +7,3% σε αξία και σε όγκο κατά το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017 (επιπλέον αύξησης +6,2% σε αξία και +7,5% σε όγκο το αντίστοιχο διάστημα το 2016). Σύμφωνα με αυτά τα στοιχεία, το εμπορικό έλλειμμα χωρίς καύσιμα και πλοία διευρύνθηκε κατά €912 εκατ. (από -€11,7 δισ. το διάστημα Ιαν – Οκτ 2016 σε -€12,6 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017).
- Η άνοδος του όγκου λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων ανακόπηκε τον Σεπτέμβριο του 2017 (-0,9%, έναντι αύξησης +3,1% τον Σεπτέμβριο του 2016), κυρίως λόγω της πτώσης του όγκου πωλήσεων σε εξειδικευμένα καταστήματα τροφίμων, ποτών και καπνού (πχ. κρεοπωλείων, ζαχαροπλασθειών, οπωροπωλείων κλπ) κατά -3,4%, αν και στα μεγάλα καταστήματα τροφίμων (supermarkets) ο όγκος λιανικών πωλήσεων σημείωσε αύξηση +0,6%, γεγονός το οποίο καταδεικνύει πιθανή μετατόπιση της ζήτησης τροφίμων σε μεγάλα καταστήματα. Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων εμφανίζει αύξηση +1,9%, έναντι μείωσης -0,2% το αντίστοιχο διάστημα το 2016, με τις περισσότερες κατηγορίες καταστημάτων να εμφανίζουν άνοδο.
- Η ανάκαμψη της παραγωγής στις κατασκευές κατά το 2016 (+22,9%) και το 1^ο τρίμηνο του 2017 (+12,8%) ανακόπηκε το 2^ο τρίμηνο του 2017 (-4,8%) και το 3^ο τρίμηνο σημείωσε πτώση -33,6%, ενώ συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017 η παραγωγή στις κατασκευές υποχώρησε κατά -12,2% (-10,7% στα κτίρια και -13,3% στις υποδομές).
- Η αύξηση της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας με βάση τις εκδοθείσες άδειες, επίσης ανακόπηκε τον Σεπτέμβριο του 2017, (-4,1% στον όγκο που αντιστοιχεί στις νέες άδειες, έναντι αύξησης +19,5% τον Σεπτέμβριο του 2016).



Πάντως, κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει αύξηση +16,7% στον όγκο σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα το 2016, ενώ από τα τέλη του 2013 έχει διαμορφωθεί μία θετική τάση, γεγονός στο οποίο έχει συμβάλει η άνοδος του τουρισμού, καθώς σημαντικό μέρος των νέων αδειών αφορά σε ανακαινίσεις σε τουριστικές περιοχές.

Τα παραπάνω στοιχεία αποτυπώνουν μία σαφή τάση ανάκαμψης της οικονομίας. Η ελληνική οικονομία φαίνεται επιτέλους να δρέπει τους καρπούς της πολύχρονης δημοσιονομικής προσαρμογής και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, καθώς ενισχύονται σταδιακά οι προσδοκίες των αγορών ότι, μέχρι το συμβατικό τέλος του Μνημονίου τον Αύγουστο του 2018, όλα τα εναπομείναντα προαπαιτούμενα θα έχουν εκπληρωθεί και η χώρα θα εισέλθει σε μια φάση κανονικότητας. Η πλήρης αποκατάσταση της θέσης της χώρας μας στην Ευρωζώνη θα απαιτήσει τη συνεπή τήρηση των συμφωνηθέντων για την περίοδο μετά την ολοκλήρωση του Μνημονίου, και κυρίως σε ό,τι αφορά το πλαίσιο της πλεονασματικής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τυχόν αποκλίσεις θα επιφέρουν την αντίδραση των αγορών, χωρίς να υπάρχει πλέον πρόσβαση στην κοινοτική αλληλεγγύη για χρηματοδότηση, και με το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο πλήρως θωρακισμένο για να αντιμετωπισθεί τυχόν αδυναμία εκπλήρωσης υποχρεώσεων. Δεν θα υπάρξει δεύτερη ευκαιρία. Έχει φθάσει, λοιπόν, η ώρα των μεγάλων αποφάσεων. Οι πρώτοι έξι μήνες του 2018 θα είναι καθοριστικοί, καθώς δεν υπάρχει πλέον χρόνος για να μετατεθεί μερικώς η υλοποίηση των συμφωνηθέντων στο μέλλον, όπως δυστυχώς γινόταν μέχρι σήμερα και με την ανοχή των Θεσμών. Η ελληνική κυβέρνηση φαίνεται να έχει ενστερνισθεί την ανάγκη έγκαιρης τήρησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από το Μνημόνιο, όπως φάνηκε και με τη συμφωνία για την 3η αξιολόγηση. Απομένει η στάση αυτή να συνεχισθεί και τους επόμενους μήνες, ώστε η έξοδος στις αγορές να είναι μια φυσιολογική εξέλιξη, και να γίνει με καθαρή τη δέσμευση της ελληνικής πλευράς για την εφαρμογή μιας οικονομικής πολιτικής εστιασμένης στη σταθερότητα στη μετά το Μνημόνιο εποχή. Αυτό είναι απαραίτητο και για την οικοδόμηση ενός *modus vivendi* μεταξύ Ελλάδας και Ευρώπης, καθώς η χώρα μας προσβλέπει και στην περιοδική *ad hoc* ελάφρυνση του χρέους, έτσι ώστε να εξομαλύνονται οι πληρωμές τόκων και χρεολυσίων σε επιθυμητά, και ταυτόχρονα θεμιτά, επίπεδα, συμβατά με τη βιωσιμότητα του χρέους.

Η ελληνική κυβέρνηση φαίνεται να έχει ενστερνισθεί την ανάγκη έγκαιρης τήρησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από το Μνημόνιο, όπως φάνηκε και με τη συμφωνία για την 3η αξιολόγηση. Απομένει η στάση αυτή να συνεχισθεί και τους επόμενους μήνες, ώστε η έξοδος στις αγορές να είναι μια φυσιολογική εξέλιξη, και να γίνει με καθαρή τη δέσμευση της ελληνικής πλευράς για την εφαρμογή μιας οικονομικής πολιτικής εστιασμένης στη σταθερότητα στη μετά το Μνημόνιο εποχή.

Επενδύσεις κατά κατηγορία – ετήσια % μεταβολή σε σταθερές τιμές (ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, Q3 2017)

| | 2015 | 2016 | 2017 Ιαν – Σεπ |
|---|--------------|-------------|-------------------|
| Επενδύσεις σε πάγια | -0,3% | 1,6% | 2,6% |
| Κατοικίες | -25,8% | -12,6% | -7,8% |
| Λοιπές κατασκευές (πλην κατοικιών) | -8,3% | 26,3% | -10,6% |
| Μηχανολογικός εξοπλισμός* | 20,5% | -10,7% | -0,4% |
| Μεταφορές* | -13,8% | -8,7% | 63,4% |
| Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών | 24,3% | -21,7% | -9,3% |
| Αγροτικά προϊόντα | -30,1% | 24,9% | -0,5% |
| Προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας | 9,7% | 2,1% | -0,2% |
| Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου (περιλ. της μεταβολής αποθεμάτων) | -9,0% | 7,4% | 12,9% |

* Περιλαμβανομένων των επενδύσεων σε οπτικά συστήματα



Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα

| | 2015 | 2016 | 2017 | |
|---|-------|-------|-------|-------|
| | Μ.Ο. | Μ.Ο. | Οκτ | Νοε |
| 😊 Οικονομικό κλίμα | 89,7 | 91,8 | 98,3 | 98,4 |
| 😊 Καταναλωτική εμπιστοσύνη | -50,7 | -68,0 | -54,0 | -53,8 |
| % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης | 55% | 72% | 58% | 60% |
| % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας | 58% | 79% | 64% | 64% |
| 😊 % που προβλέπει αύξηση της ανεργίας | 63% | 77% | 61% | 59% |

Απασχόληση, Ανεργία, Μισθοί, Τιμές

| | 2015 | 2016 | 2017 | Περίοδος |
|--|---------|---------|---------|-----------|
| 😊 Απασχολούμενοι (μεταβολή περιόδου, εποχ. προσαρμοσμένα στοιχεία) | 82.100 | 39.600 | 144.700 | Ιαν – Σεπ |
| 😊 Απασχολούμενοι (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία) | 900 | 4.000 | 10.000 | Σεπ |
| 😊 Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή περιόδου) | -43.327 | 25.529 | -85.951 | Ιαν – Οκτ |
| 😊 Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή μήνα) | 8.369 | 12.350 | 24.553 | Οκτ |
| 😊 Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου) | 91.874 | 125.128 | 128.230 | Ιαν – Νοε |
| 😊 Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα) | -24.674 | -37.667 | -39.221 | Νοε |
| 😊 Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία) | 24,8% | 23,2% | 20,5% | Σεπ |
| 😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία) | 25,2% | 23,6% | 21,6% | Ιαν – Σεπ |
| 😊 Δείκτης μισθολογικού κόστους (σταθ. τιμές, με εποχ. διόρθωση, %Δ) | 1,4% | 2,1% | -1,7% | Γ' 3μηνο |
| 😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (σταθερές τιμές, με εποχ. διόρθωση, %Δ) | 1,3% | 3,1% | -1,0% | Ιαν – Σεπ |
| 😊 Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (%Δ) | -0,7% | -0,9% | 1,1% | Νοε |
| 😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (%Δ) | -1,9% | -0,9% | 1,2% | Ιαν – Νοε |

ΑΕΠ

(με εποχική διόρθωση, σταθερές τιμές, ετήσια μεταβολή)

| | 2016 | 2017 | Περίοδος | 2017 | |
|---|--------|--------|-----------|----------|----------|
| | | | | Β' 3μηνο | Γ' 3μηνο |
| 😊 ΑΕΠ | -0,2% | 1,1% | Ιαν – Σεπ | 1,6% | 1,3% |
| 😊 Εγχώρια ζήτηση | 0,5% | 1,4% | Ιαν – Σεπ | 0,1% | 0,7% |
| 😊 Ιδιωτική κατανάλωση | 0,0% | 0,6% | Ιαν – Σεπ | 1,0% | 0,0% |
| 😊 Δημόσια κατανάλωση | -1,5% | -2,6% | Ιαν – Σεπ | -2,1% | -2,2% |
| 😊 Επενδύσεις (περιλ. της μεταβολής αποθεμάτων) | 7,4% | 12,9% | Ιαν – Σεπ | -0,5% | 10,6% |
| 😊 Επενδύσεις σε πάγια | 1,6% | 2,6% | Ιαν – Σεπ | 1,0% | -8,5% |
| 😊 Κατοικίες | -12,6% | -7,8% | Ιαν – Σεπ | -5,2% | -7,5% |
| 😊 Λοιπές κατασκευές (πλην κατοικιών) | 26,3% | -10,6% | Ιαν – Σεπ | -6,5% | -20,9% |
| 😊 Μηχανολογικός εξοπλισμός (περιλ. οπλικά συστήματα) | -10,7% | -0,4% | Ιαν – Σεπ | 2,9% | -2,9% |
| 😊 Μεταφορές (περιλ. οπλικά συστήματα) | -8,7% | 63,4% | Ιαν – Σεπ | 10,2% | 5,2% |
| 😊 Καθαρές εξαγωγές | | | | | |
| 😊 Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών | -1,8% | 7,6% | Ιαν – Σεπ | 9,8% | 7,8% |
| 😊 Εξαγωγές αγαθών | 3,7% | 5,0% | Ιαν – Σεπ | 8,9% | 2,8% |
| 😊 Εξαγωγές υπηρεσιών | -7,7% | 11,0% | Ιαν – Σεπ | 12,4% | 12,6% |
| 😊 Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών | 0,3% | 8,5% | Ιαν – Σεπ | 5,0% | 9,3% |
| 😊 Εισαγωγές αγαθών | 2,9% | 7,8% | Ιαν – Σεπ | 3,0% | 9,2% |
| 😊 Εισαγωγές υπηρεσιών | -10,8% | 11,1% | Ιαν – Σεπ | 15,5% | 6,9% |

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες

(ετήσια μεταβολή)

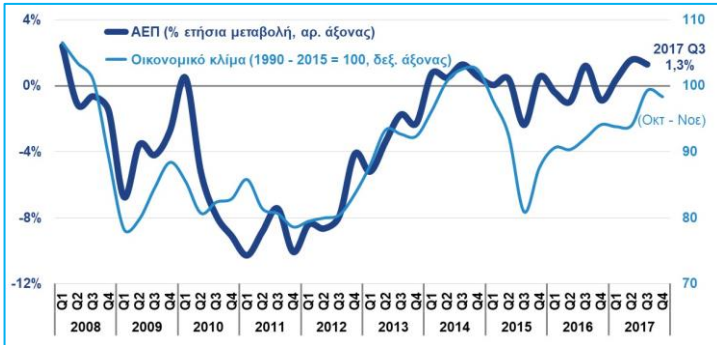
| | 2016 | 2017 | Περίοδος | 2017 | Περίοδος |
|---|--------|--------|-----------|--------|----------|
| 😊 Βιομηχανική παραγωγή | 2,5% | 4,7% | Ιαν – Οκτ | 0,5% | Οκτ |
| 😊 Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή) | 3,4% | 3,0% | Ιαν – Οκτ | 0,9% | Οκτ |
| 😊 Παραγωγή στις κατασκευές | 22,9% | -12,2% | Ιαν – Σεπ | -33,6% | Γ' 3μηνο |
| 😊 Κτίρια | 18,1% | -10,7% | Ιαν – Σεπ | -19,0% | Γ' 3μηνο |
| 😊 Υποδομές | 26,8% | -13,3% | Ιαν – Σεπ | -42,2% | Γ' 3μηνο |
| 😊 Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³) | -6,9% | 15,0% | Ιαν – Σεπ | -4,1% | Σεπ |
| 😊 Λιανικές πωλήσεις (όγκος) | -0,6% | 1,9% | Ιαν – Σεπ | -0,8% | Σεπ |
| 😊 Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων | 0,4% | 1,9% | Ιαν – Σεπ | -0,9% | Σεπ |
| 😊 Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων | 11,0% | 21,1% | Ιαν – Νοε | 16,1% | Νοε |
| 😊 Έσοδα δημοσίου από τέλη κινητής τηλεφωνίας | -10,7% | -6,0% | Ιαν – Σεπ | -31,5% | Σεπ |
| 😊 Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές) | 2,0% | 7,0% | Ιαν – Οκτ | 12,1% | Οκτ |
| 😊 Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές | 4,9% | 3,6% | Ιαν – Οκτ | 9,0% | Οκτ |
| 😊 Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές) | 6,0% | 7,3% | Ιαν – Οκτ | 15,4% | Οκτ |
| 😊 Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές | 8,1% | 7,3% | Ιαν – Οκτ | 15,7% | Οκτ |
| 😊 Τουρισμός – εισπράξεις | -6,4% | 10,3% | Ιαν – Σεπ | 15,5% | Σεπ |
| 😊 Μεταφορές – εισπράξεις | -21,6% | 17,1% | Ιαν – Σεπ | 10,6% | Σεπ |
| 😊 Λοιπές υπηρεσίες* – εισπράξεις | 4,4% | 22,5% | Ιαν – Σεπ | -4,5% | Σεπ |
| 😊 Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες, εκτός κρουαζιέρας) | 5,1% | 10,3% | Ιαν – Σεπ | 11,8% | Σεπ |

* περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, ΕΕ



Οικονομικό κλίμα



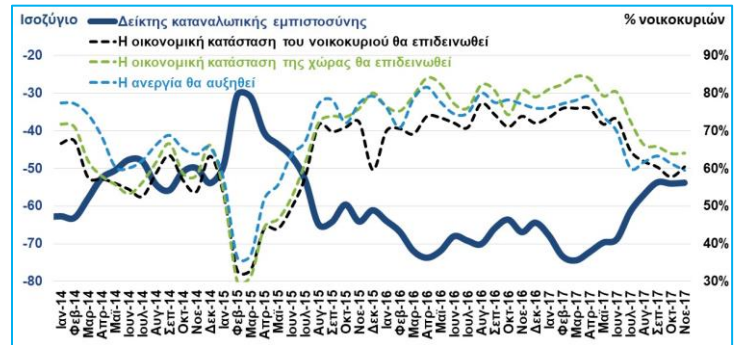
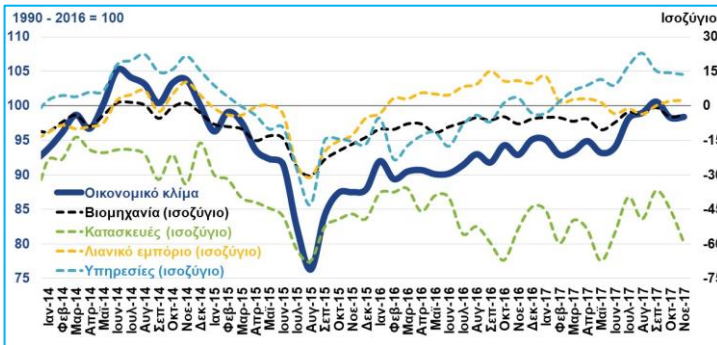
ΑΕΠ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2017, IOBE-DG ECFIN, Νοε. 2017)

Ο ρυθμός ανάπτυξης το 3ο τρίμηνο του 2017 (+1,3%) ήταν χαμηλότερος από τον αναμενόμενο, ενώ η ΕΛΣΤΑΤ προχώρησε σε σημαντικές αναθεωρήσεις των στοιχείων των προηγούμενων τριμήνων (ρυθμός ανάπτυξης +1,6% το 2^ο τρίμηνο αντί +0,8% στην προηγούμενη εκτίμηση).

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

Τα στοιχεία του Γ' 3μήνου είναι πιθανό να αναθεωρηθούν προς τα πάνω, ιδίως όσον αφορά στην ιδιωτική κατανάλωση, η οποία παρέμεινε στάσιμη (+0%) παρά την αύξηση των εισπράξεων από τον τουρισμό.



ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

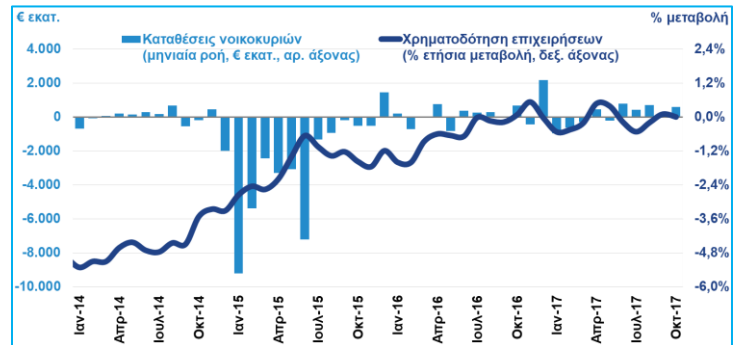
(IOBE-DG ECFIN, Νοε. 2017)

Το οικονομικό κλίμα παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος τον Νοέμβριο του 2017, με τις προσδοκίες στη βιομηχανία και το λιανικό εμπόριο να καταγράφουν οριακή βελτίωση, ενώ στις κατασκευές σημειώθηκε ελαφρά επιδείνωση.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(IOBE-DG ECFIN, Νοε. 2017)

Οριακή βελτίωση εμφάνισε επίσης η καταναλωτική εμπιστοσύνη (στις -53,8 μονάδες από -54 τον Οκτώβριο του 2017 και -66,9 τον Νοέμβριο του 2016), κυρίως λόγω σχετικά πιο αισιόδοξων προβλέψεων των νοικοκυριών για την εξέλιξη της ανεργίας.



ΔΕΙΚΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (PMI) ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

(Markit, Νοε. 2017)

Ο δείκτης PMI στη μεταποίηση τον Νοέμβριο του 2017 παρέμεινε για 5^ο συνεχόμενο μήνα πάνω από τις 50 μονάδες. Η αύξηση των νέων παραγγελιών, τόσο από το εσωτερικό όσο και από τις αγορές του εξωτερικού, οδήγησε σε αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης.

ΡΟΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

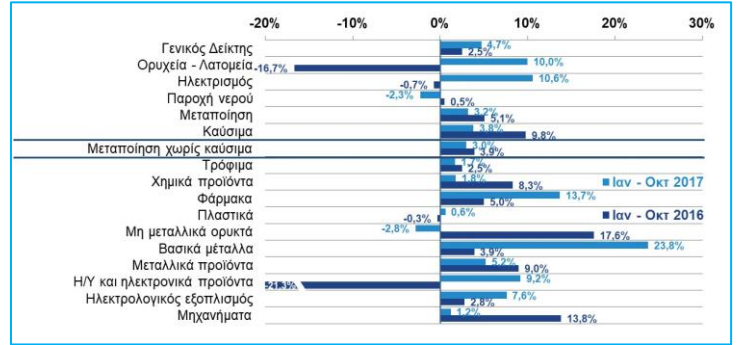
(Τράπεζα της Ελλάδος, Οκτ. 2017)

Οι καταθέσεις των νοικοκυριών σημείωσαν άνοδο για πέμπτο συνεχόμενο μήνα τον Οκτώβριο του 2017 (+€585 εκατ.), ενώ η απομόχλευση δανείων προς επιχειρήσεις έχει περιοριστεί σημαντικά σε σύγκριση με τις αρχές του 2014 (0% τον Οκτώβριο του 2017).





Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες

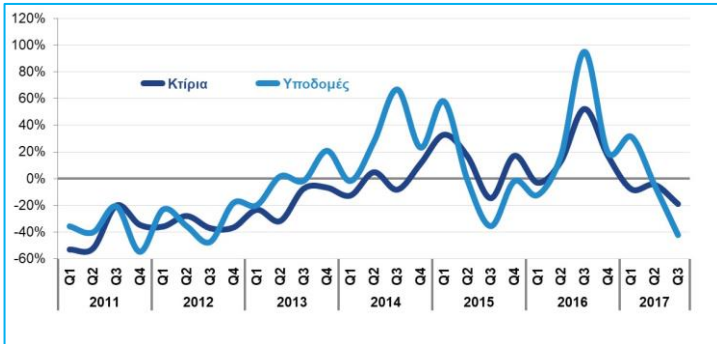


ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Οκτ. 2017)

Η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών συνέχισε να αυξάνεται τον Οκτώβριο του 2017 (+0,9%), ενώ κινείται σε θετικό έδαφος συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017 (+3%), επιπλέον αύξησης +3,4% συνολικά το 2016.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ (ΕΛΣΤΑΤ, Οκτ. 2017)

Οι περισσότεροι κλάδοι της μεταποίησης κινούνται ανοδικά το διάστημα Ιαν-Σεπ 2017, ιδίως τα βασικά μέταλλα (+23,8%), κυρίως λόγω της δραστηριότητας εταιρειών κατασκευής χαλύβδινων σωλήνων που συμμετέχουν σε μεγάλα κατασκευαστικά έργα.



ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

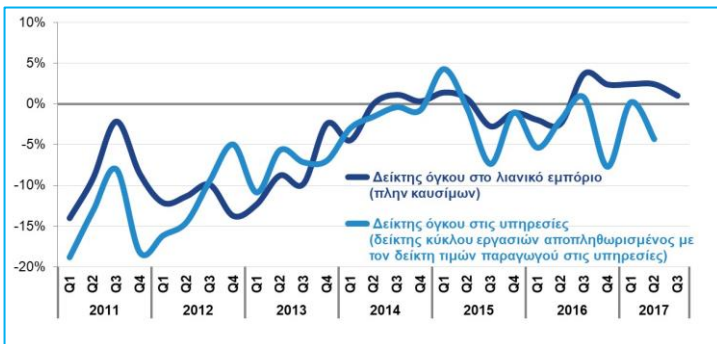
(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2017)

Η ανάκαμψη της παραγωγής στις κατασκευές ανακόπηκε το Β' 3μηνο του 2017 (-4,8%), ενώ το Γ' 3μηνο σημείωσε πτώση -33,6%. Συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017 η παραγωγή στις κατασκευές υποχώρησε κατά -12,2% (-10,7% στα κτίρια και -13,3% στις υποδομές).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

(% μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων, ΕΛΣΤΑΤ, Σεπ. 2017)

Η άνοδος του όγκου λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων ανακόπηκε τον Σεπτέμβριο του 2017 (-0,9%). Ωστόσο, συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017 εμφανίζεται αύξηση +1,9%, με τις περισσότερες κατηγορίες καταστημάτων να εμφανίζουν άνοδο.



ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Β' 3μηνο 2017, ΕΛΣΤΑΤ, Σεπ. 2017)

Παρά τις θετικές προσδοκίες στις υπηρεσίες, ο όγκος πωλήσεων υποχώρησε το Β' 3μηνο του 2017 (-4,3% περίπου). Η τάση αυτή αναμένεται να αντιστραφεί δεδομένης της βελτίωσης του οικονομικού κλίματος και την άνοδο του τουρισμού.

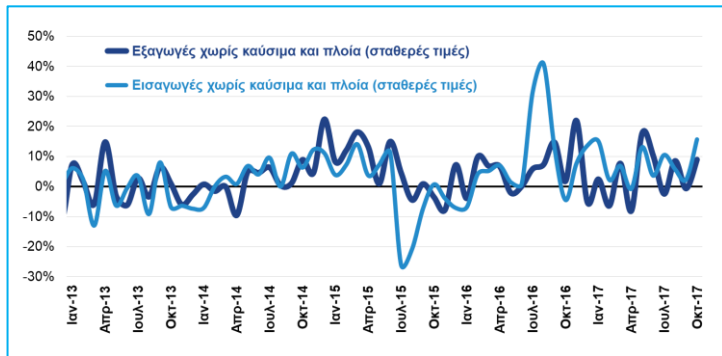
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2017)

Στους περισσότερους κλάδους υπηρεσιών, ο κύκλος εργασιών κινήθηκε ανοδικά κατά το Γ' 3μηνο του 2017, ωστόσο συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017 η εικόνα είναι μικτή.

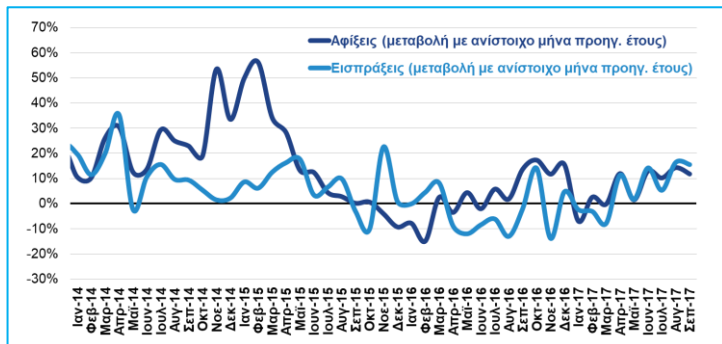


Εξαγωγές, τουρισμός



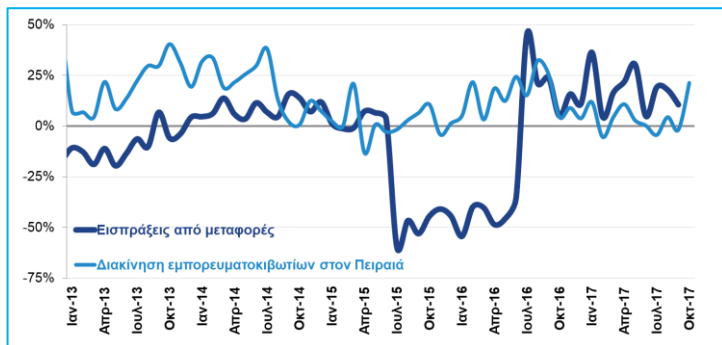
ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΛΟΙΑ (ΕΛΣΤΑΤ, Οκτ. 2017)

Σε σταθερές τιμές, οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία παρουσίασαν άνοδο +3,6% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017. Ωστόσο, η ταυτόχρονη άνοδος των εισαγωγών με μεγαλύτερο ρυθμό (+7,3% σε αξία και σε όγκο), είχε ως αποτέλεσμα τη διόγκωση του εμπορικού ελλείμματος χωρίς καύσιμα και πλοία διευρύνθηκε κατά €912 εκατ.



ΑΦΙΞΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (ΤτΕ, Σεπ. 2017)

Οι ταξιδιωτικές εισπράξεις (+10,3% το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017) συνέβαλαν καθοριστικά στη βελτίωση του ισοζυγίου πληρωμών (πλεόνασμα €1,7 δισ. το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017 έναντι €1,3 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2016), ενώ η καλή πορεία του τουρισμού επιβεβαιώνεται και από την άνοδο του κύκλου εργασιών το 3ο τρίμηνο του 2017 (+13,9%).



ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

(ΤτΕ, Σεπ. 2017, Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων: COSCO, Οκτ. 2017)

Η σταδιακή αποκατάσταση των εισπράξεων από μεταφορές (+17,1% το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017), σε συνδυασμό με την αύξηση της δύναμης του εμπορικού στόλου (+1,1% τον Σεπ. 2017), δείχνουν ότι οι αναταράξεις που δημιούργησαν τα capital controls στη ναυτιλία εξομαλύνονται σταδιακά.

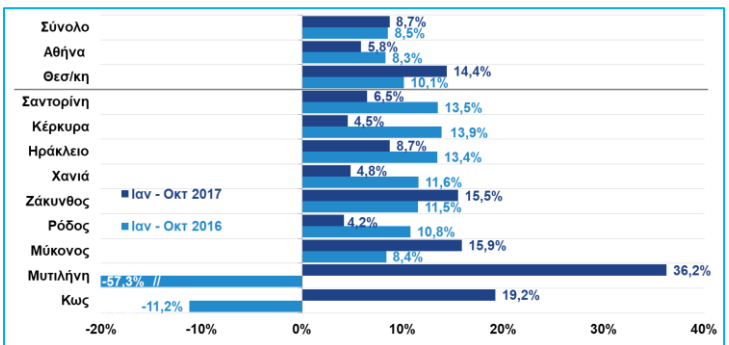
| Ομάδες προϊόντων | Ιαν – Οκτ | %Δ | |
|--------------------------------------|-----------------|-----------------|--------------|
| (€ εκατ.) | 2016 | 2017 | |
| Αγροτικά προϊόντα | 4.711,0 | 4.606,7 | -2,2% |
| Τρόφιμα και ζώα ζωντανά | 3.529,3 | 3.583,9 | 1,5% |
| Ποτά – καπνός | 610,2 | 601,9 | -1,4% |
| Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά | 571,5 | 420,9 | -26,4% |
| Πρώτες ύλες | 769,1 | 982,1 | 27,7% |
| Καύσιμα | 5.628,7 | 7.295,6 | 29,6% |
| Βιομηχανικά προϊόντα | 9.323,2 | 10.292,7 | 10,4% |
| Χημικά | 2.268,2 | 2.545,0 | 12,2% |
| Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη | 3.288,5 | 3.855,6 | 17,2% |
| Μηχανήματα | 2.165,6 | 2.149,3 | -0,8% |
| Διάφορα βιομηχανικά είδη | 1.600,9 | 1.742,8 | 8,9% |
| Άλλα | 447,5 | 434,2 | -3,0% |
| Σύνολο | 20.879,5 | 23.611,3 | 13,1% |
| Σύνολο χωρίς καύσιμα | 15.250,9 | 16.315,7 | 7,0% |
| Πρόσθετη ανάλυση*: | | | |
| Μεταποιημένα προϊόντα | 11.558,9 | 12.453,0 | 7,7% |
| εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά | 2.333,4 | 2.401,0 | 2,9% |
| Πρώτες ύλες & ακατέργαστα | 2.215,2 | 2.219,4 | 0,2% |
| εκ των οποίων: αγροτικά | 1.522,4 | 1.368,4 | -10,1% |

* Στοιχεία Ιαν – Σεπ

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Οκτ. 2017)

Οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία παρουσίασαν άνοδο +7% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017, με οδηγό τα βιομηχανικά προϊόντα (+10,4%), ενώ αντίθετα οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων υποχωρούν (-2,2%), κυρίως λόγω της πτώσης των εξαγωγών λαδιού (-26,4%).



ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ

(ΣΕΤΕ, Οκτ. 2017)

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις αυξήθηκαν κατά +8,7% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017. Ιδιαίτερα αυξημένη είναι η κίνηση σε κλασσικούς τουριστικούς προορισμούς, ενώ στην Κω και στη Μυτιλήνη, η πτωτική πορεία του 2016, κυρίως λόγω του προσφυγικού ζητήματος, έχει αντιστραφεί.



Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€368 δισ.
67% συνόλου*



ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€60 δισ.
51% συνόλου*



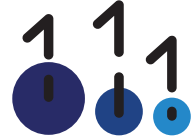
ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€62 δισ.
43% συνόλου*



ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€2,4 δισ. **
30% συνόλου**



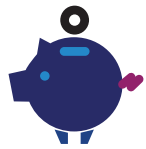
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

190.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ



ΜΙΣΘΟΙ

€4,8 δισ.
20% συνόλου***



ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,1 δισ.
20% συνόλου***



ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€0,8 δισ.
29% συνόλου****



* 20.500 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2015 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.



Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
M: +32 (0) 494 46 95 24
E: sevbrussels@proximus.be

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

